

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. szeptember hó 2. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétsége miatt ... vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. március hó 24. napján kihirdetett KB.I.21/2015/8. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátás intézkedést megrovás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. március 24. napján kihirdetett KB.I.21/2015/8. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért egy évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat 3.010,- Ft bűnügyi költség megfizetésére.

A katonai ügyész a jogorvoslati nyilatkozattételre fenntartott 3 napon belül a vádlott terhére súlyosabb minősítés megállapítása és büntetés kiszabása érdekében fellebbezést jelentett be. A katonai ügyész fellebbezését utóbb írásban megindokolta. Ennek lényege szerint a vádlott - általa sem vitatottan - észlelte, hogy a járműbe utólagosan beépítésre került egy furnérlemezes oldal- és raktérborítás, amely gyanú ok miatt mérőszalagot kellett volna használnia, illetve intézkednie kellett volna a jármű másodlagos vizsgálatára. Ezen mulasztások tekintetében pedig nem gondatlanság, hanem eshetőleges szándék terheli, mert a vádlottnak reális alapja a káros eredmény be nem következésében való bizakodásra nem volt, tekintettel arra, hogy semmilyen tevékenységet nem fejtett ki az esetleges rejtékhely felfedezése érdekében, pusztán - 5 másodpercig - betekintett az utastérbe. A minden reális alapot nélkülöző bizakodást támasztja alá az a tény is, hogy a határátkelőhelyen napi rendszerességgel fordul elő, hogy járműveket illegális úton kívánnak kivinni az országból, ezért a vádlottnak reálisan kellett azzal számolnia, hogy egy áruszállításra is alkalmas, átalakított, (oda nem illő) öblítőszagot árasztó járműben „tiltott dolgok” kerülhetnek elhelyezésre, amelyet csak alapos ellenőrzéssel lehet felfedni. Mindezek alapján az ítéleti tényállás helyesbítésére, és a törvényes - súlyosabb - minősítés megállapítására, valamint büntetés kiszabására tett indítványt. A vádlott és védője szintén 3 napi gondolkodási időt tartottak fenn, majd törvényes határidőn belül felmentés érdekében - indokolás nélkül - jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.457/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Álláspontja szerint a katonai tanács eljárása során a tárgyalás kitézésekor súlyosan megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, egyébként a perrendszerűen lefolytatott eljárásában az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette. A releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat értékelte és a vádlott bűnösségének tagadása mellett mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a tényállást. Álláspontja szerint azonban a megállapított tényállás hiányos, mert a katonai tanács a tényállásban nem rögzítette azt a vádlott által nem vitatott tényt, hogy az elsődleges

gyanú ok fennállása ellenére nem használta a rejtkehelyek felfedésére szolgáló mérőszalagot, illetve a kérdéses gépjárművet nem irányította másodlagos vizsgálatra. Hivatkozott arra is, hogy a 2010. óta szolgálatot teljesítő vádlott ismerte a szolgálat ellátására vonatkozó utasítást, amit - ahogy abban szerepel - pont azért hoztak, mert az U.-ba irányuló forgalomban sok esetben próbáltak meg oda lopott gépjárműveket csempészni. Ennek megakadályozása lett volna a vádlott egyik feladata. A vádlott kétségtelenül megállapította, hogy a gépjármű rakodótere farost lemezzel volt kialakítva, ezért neki másodlagos ellenőrzésre intézkedni kellett volna. A vádlott kötelességszegése álláspontja szerint eshetőleges szándékkal történt, így vele szemben szolgálatban kötelességszegés büntettének megállapításának van helye. Mindezek alapján a vádlott felmentésére irányuló fellebbezések elutasítására, valamint az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa szolgálatban kötelességszegés büntetében mondja ki bűnösnek a vádlottat és vele szemben pénzbüntetést szabjon ki.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében elsődlegesen védence felmentésére, másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint védence nem vette észre a gépjármű átalakítását, mivel az nem volt olyan jellegű, amelyet egyszerű ránézéssel észlelnie kellett volna. Az ügyészi állásponttal nem értett egyet. Hangsúlyozta, hogy egyik jogszabály sem írja elő kötelezően a csomagok kipakolását és a mérőszalag használatát. Minderre alapozva kérte a vádlott felmentését, mert a szolgálat ellátására vonatkozó kötelességét nem szegte meg, nem történt szabályszegés. Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság döntésének helybenhagyását. Ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a vádlott azon nyilatkozata mely szerint, hogy ha körültekintőbb, figyelmesebb lett volna, észrevette volna az átalakítást, legfeljebb a szolgálati bűncselekmény gondatlan alakzatának megállapítására nyújthat alapot.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a katonai ügyész alappal hivatkozik az eljárás elhúzódására, mert az elsőfokú bíróság megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor az ügynek a bíróságra érkezését követően mintegy 8 hónappal később intézkedett csak az ügy kitűzésére. Megállapítható azonban, hogy ez a mulasztás nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Az elsőfokú bíróság az egyéb eljárási szabályokat betartotta.

A katonai ügyész által a tényállás helyhelyesbítése, a súlyosabb minősítés megállapítása és büntetés kiszabása, továbbá a vádlott és védője által a felmentés érdekében bejelentett fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a nyomozás során írásbeli vallomást tett, amelyben figyelmetlenségével indokolta, hogy a gépjárműben kialakított rejtkehelyet nem vette észre. A tárgyaláson ismertetett vallomását fenntartotta. Az elsőfokú katonai tanács tanúként hallgatta ki a vádlott volt kollégáit. Ismertette a releváns iratokat. A törvényszék katonai tanácsa nem tévedett, amikor a vádlott - nem cáfolható és a tanúk által mindenben alátámasztott - vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Az elsőfokú bíróság ítélete 2. oldal utolsó előtti bekezdésétől a 4. oldal 3. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus magyarázatát adta annak, hogy miért a vádlotti vallomást fogadta el. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú katonai tanács okszerűen vont le következtetést arra, hogy a vádlott figyelmetlenül és nem kellő alapossággal végezte a jármű csomagterének ellenőrzését, tehát nem tévedett, amikor a megállapított tényállásból a vádlott gondatlanságára vont

le jogi következtetést. A fentiek alapján tehát téves az - a gondatlanság mellőzésére irányuló - ügyészi indítvány, amely szerint a tényállás e tekintetben megalapozatlan, helyesbítésre szorul, hiszen a jogi következtetés nem a tényállás része.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újra értékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az irányadó tényállás alapján tehát a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a törvényszék katonai tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségében (Btk.438.§ (1) (4) bekezdés) állapította meg. A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint a vádlott súlyosan megszegte a szolgálatra vonatkozó szabályokat, azonban hanyag gondatlanság volt megállapítható a vádlott terhére, aki a schengeni határátkelőhelyen teljesített útlevélkezelői szolgálata során egy kilépésre jelentkezett, ukrán állampolgár által vezetett mikrobuszra vonatkozó ellenőrzési és kutatási feladatokat nem a tőle elvárható körültekintéssel és alapossággal hajtotta végre, ezért nem észlelte a mikrobusz csomagterében leválasztott rejtékhelyet, amelyben az olasz hatóságok által körözött 2 db Honda típusú, lopott motorkerékpár volt elrejtve. A vádlott gondatlan kötelességszegő magatartása tehát a szolgálatra súlyos hátrány veszélyével járt, tehát a vádlott terhére rótt bűncselekmény valamennyi tényállási eleme megvalósult.

A védőnek az enyhítésre irányuló fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és helyesen döntött, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a hibátlan életvezetésű, a szolgálatot megfelelő szinten teljesítő vádlott esetében elegendő büntetés helyett intézkedés alkalmazása is. Az elsőfokú bíróság által értékelt enyhítő körülmények köréből azonban a másodfokú bíróság nagyobb jelentőséget tulajdonít annak, hogy a vádlott szolgálati viszonya 2015. október 22. napján megszűnt, így büntethetősége a katonai vétség miatt a Btk. 131. §-a alapján 2016. október 22. napján megszűnne.

Ezért a másodfokú bíróság, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott próbára bocsátást a Btk.64.§-ban írt megrovás intézkedésre enyhítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis a vádlott cselekménye az elbíráláskor már oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottal szemben helytelenítését fejezi ki, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon bűncselekmény elkövetésétől.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. szeptember 2.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
szavazó bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2016. szeptember 2.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

Iván Erika
bírószági ügyintéző